

Retningslinje:

Intravenøs behandling i kommunen – antibiotika og isotone væsker

Formål

- At optimere patientforløb og forebygge indlæggelser og genindlæggelser
- At patienten får mulighed for behandling i kommunalt regi

Patientgruppe/Patientforløb/Anden målgruppe

Målgruppen er patienter over 15 år, som er:

- Patienter fra Region Midtjyllands hospitaler, der efter udskrivelsen skal fortsætte intravenøs behandling, og hvor det ud fra en lægefaglig vurdering findes forsvarligt og hensigtsmæssigt, at behandlingen foregår i kommunalt regi (herunder plejebolig, ældrebolig, sundhedsklinik/akutplads/midlertidig plads i kommunen og eget hjem)
- Patienter som sættes i behandling af hospitalet, men hvor der ikke forud har været en indlæggelse, f.eks. via ambulatorium, geriatrisk team mv.

Definition af begreber

Intravenøs behandling (IV-behandling): Medicin eller væske, der gives intravenøst.

Intravenøse adgange (IV-adgange): Perifert venekateter (PVK), centralt venekateter (CVK eller PICC-line), vaskulær injektionsport (VIP)

Antibiotika Minibag Plus: Et lukket system med hætteglas med antibiotika tørstof, der er koblet til en infusionspose.

To-kammer-system: Lukket system med antibiotika tørstof og blandingsvæske til infusion

Elastomerisk pumpe: Bærbar medicinpumpe til éngangsbrug, der virker ved, at et elastisk reservoir eller "ballon" tømmes med et bestemt volumen i timen

Serieproduktion: Antibiotika, som ikke kan kobles som minibag, kan leveres som serieproduktion, dvs. infusionsblandinger uden patientnavn i standardposer. Posen er til direkte ophæng

Kasser med remedier til hjemmepatienter

Fremgangsmåde

Administration i kommunalt regi ved hjemmesygeplejerske er et tilbud, som er et alternativ til indlæggelse eller IV- behandling i ambulatorium.

1. Information til patient

Patienterne skal informeres om medicinens virkning og bivirkning samt tegn på allergisk reaktion. Patienten og eventuelt pårørende og hjemmeplejen skal informeres om at kontakte behandlende afdeling, hvis der i behandlingsforløbet opstår problemer relateret til IV-behandlingen.

Ved udskrivelse medsendes:

1. Medicinliste fra Fælles Medicin Kort (FMK)
2. Ved antibiotikabehandling: Vejledning fra www.iv-vejledninger.dk (med henblik på indløbshastighed)
3. Kontaktkort med døgn-dækket telefonnummer til den behandlende afdeling til brug for hjemmesygeplejerske og patient Relevante skriftlige vejledninger (se næste afsnit)

2. Planlægning ved udskrivelse til behandling i kommunalt regi:

	Bemærkning	Vejledninger relateret til den aktuelle ordination
1. Ordination	<p>IV-behandling og evt. antikoagulation til lukning af IV-adgang ordineres i EPJ jf retningslinje for den konkrete IV-adgang.</p> <p>Ved antibiotikabehandling medsendes givningsvejledning fra www.iv-vejledninger.dk</p>	<p><i>Link til:</i></p> <p><i>www.iv-vejledninger.dk</i> <i>(antibiotika)</i></p> <p><i>Promed (isotone væsker)</i></p>

2. Administrationsform	<p>Medicin leveres i lukkede systemer.</p> <p>Minibag/2-kammer pose er den foretrukne udlevering.</p> <p>Færdigblandet medicin, der skal gives i kommunalt regi, skal blandes af Hospitalsapoteket og leveres som infusionsposer eller elastomeriske pumper. Se sortiment og bestillingssedler antibiotika kalr til brug på e-dok.</p>	<p>Infusion</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Vejledning om minibag</i> 2. <i>Vejledning om 2-kammer pose</i> 3. <i>Medicin i elastomerisk pumpe givet over 24 timer</i>
3. Medicin-administrator	<p>Behandlingen kan administreres af hjemmesygeplejersker</p> <p>Hjemmesygeplejersker må give IV-behandling med antibiotika og isotone væsker.</p> <p>IV-behandling administreret af hjemmesygeplejersker skal altid aftales telefonisk</p>	<p>Hjemmesygeplejerske</p> <p><i>Link til samarbejdsaftale</i></p>
4. IV-adgang	<p>Hjemmesygeplejersker kan anlægge PVK.</p>	<p>PVK</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Behandling i hjemmet i perifert venekateter (PVK)</i> 2. <i>Fjernelse af perifert venekateter</i> <p>PICC-line</p> <p><i>Behandling i hjemmet i perifert indsat centralt venekateter (PICC-line)</i></p> <p>CVK</p> <p><i>Behandling i hjemmet i centralt venekateter (CVK)</i></p>

		<p>VIP</p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Behandling i hjemmet i vaskulær injektionsport (VIP)</i> <i>Fjernelse af nål fra vaskulær injektionsport</i>
5. Opbevaring	<p>Medicin, evt. antikoagulation udleveres af behandlende afdeling.</p> <p>Evt. transport af medicin arrangeres og betales af afdelingen.</p> <p>Skal medicinen opbevares på køl, medsendes temperaturfølere og vejledning. Temperaturfølere kan rekvireres på hospitalsapoteket og betales af afdelingen.</p>	<p>På køl</p> <p><i>Vedhæftet:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Opbevaring af medicin på køl</i>
6. Registrering	<p>Hospitalerne følger lokal registreringsvejledning.</p> <p>Kommunerne registrerer sygeplejeindsatsen i omsorgssystemet.</p>	

3. Opgave- og ansvarsfordeling

3.1. Hospitalslægen:

- Foretager en lægefaglig vurdering af, om patienten kan behandles i kommunalt regi
- Informerer om virkning og bivirkninger af medicinen, herunder anafylaksi
- Indhenter informeret samtykke
- Udarbejder behandlingsplan hvor det fremgår:

- Hvornår behandlingen ophører eller kan ændres til anden administrationsform
- Hvordan lukning af IV-adgang skal foregå Ift. observation i kommunalt regi følges som udgangspunkt Sundhedsstyrelsens [Vedledning til hjemmesygeplejeordninger om behandling af akut allergisk shock med injektion af adrenalin](#) .
 - I særlige tilfælde kan der være behov for andet og i så fald skal det angives
 - Plan for evt. kontrol på hospitalet
- Ordinerer medicin og evt. antikoagulation til lukning af IV-adgang i EPJ
- Ordination skal fremgå af fælles medicinkort (FMK)
- Gennemgår medicin med patienten

Udarbejder lægefaglig epikrise

3.2. Hospitalssygeplejersken:

- Kontakter hjemmesygeplejersken telefonisk
- Udleverer relevant informationsmateriale, medicinliste, vejledning på præparatet (fra samnet), og kontaktkort med telefonnummer til den behandlende afdeling/afsnit til patienten
- Informerer patienten om:
 - Kontaktmuligheder og evt. opfølgning på hospitalet
 - Levering og opbevaring af medicin
- Sikrer at patienten sendes hjem med en velfungerende IV-adgang
- Administrerer som minimum første dosis medicin, inden patienten tager hjem [Afventer Sundhedsstyrelsens udmelding på området]
- Medsender den ordinerede medicin herunder temperaturfølere, hvis medicinen skal på køl
- Kontakter Hospitalsapoteket ved behov for bestilling af medicin
- Giver besked til hospitalsapoteket om seponering af behandlingen, hvis apoteket står for levering af medicin i kommunalt regi
- Sygeplejeartikler, remedier til medicinadministration og skift af forbindelse ved IV-adgang – evt. som forpakkede kasser fra apoteket
- Udarbejder udskrivningsrapport i MEDCOM

3.3. Hospitalsapoteket

- Leverer antibiotika i lukkede systemer (Minibag/2-kammer-system) Leverer antibiotika blandet i infusionsposer eller elastomoriske pumper (ballon). Se [e-dok](#) retningslinje "[30.1.1.5 Sortiment og bestillingssedler antibiotika klar til brug](#)".
- Patient/pårørende tager som udgangspunkt selv medicinen med fra udskrivende afdeling. Når det ikke er muligt, sørger Hospitalsapoteket for forsendelse af antibiotikablandinger hjem til patienten. Hvis medicinen skal opbevares i køleskab, medsendes temperaturfølere i form af Vaccine Monitor Card Temp dot. Se vejledning

3.4. Hjemmesygeplejerske

- Leverer sygeplejeartikler [præciseres, når model for sygeplejeartikler er godkendt]
- Administrerer medicin og lukning af IV-adgang, og dokumenterer dette i kommunens Omsorgsjournal
- Observerer patienten med afsæt i Sundhedsstyrelsens: Vejledning til hjemmesygeplejeordninger om behandling af akut allergisk shock med injektion af adrenalin¹ med mindre andet er aftalt med ansvarshavende læge
- Skifter forbindelse ved IV-adgang med mindre andet er aftalt
- Omlægger og fjerner PVK med mindre andet er aftalt
- Sætter medicin, der skal opbevares på køl i køleskab, aktiverer kort med temperaturfølere og kontrollerer dem før hver indgift
- Sørger for bortskaffelse af medicinrester og øvrige remedier eller vejlede borgeren heri

Dokumentation

Ordination, behandlingsplan, medicinindgift, information til patient og pårørende, informeret samtykke samt andre observationer, handlinger og aftaler omkring behandling dokumenteres i EPJ, FMK og kommunens Omsorgsjournal.

Ansvar

Stamafdelingen har ansvaret for:

- Patientens behandling indtil IV-behandlingen er afsluttet
- At foretage en lægefaglig vurdering af, om patienten kan behandles i kommunalt regi
- At udarbejde en behandlingsplan, hvor det tydeligt fremgår, om der skal tages kontrolprøver og følges op
- At patienten eller pårørende informeres
- At sikre adgang til rådgivning på døgnbasis for hjemmesygeplejersker, der har behov for vejledning i forbindelse med IV-behandlingen
- **SKRIVE TELEFONNUMRE TIL ALLE HOSPITALER!!!**
- At der foreligger et sluttidspunkt for behandlingen og eventuelt kontroltid
- Følge de retningslinjer, der er aftalt på området

Praktiserende læge/vagtlæge har ansvaret for:

- Ved øvrig og nyopstået anden sygdom under behandlingsperioden har patientens praktiserende læge/vagtlægen behandlingsansvaret, medmindre andet er aftalt

¹ Vejledningen er under revision.

Hjemmesygeplejesker har ansvaret for:

- At efterleve ordination herunder opsætning af isotonisk væske og/eller antibiotika samt observation af infusionen og patientens tilstand samt lukning af IV-adgang
- Følge de retningslinjer, der er aftalt på området
- Levere sygeplejeartikler til IV-behandling [præciseres, når model for sygeplejeartikler er godkendt]

Referencer

- [Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer \(NIR\) for brug af intravaskulære katetre fra SSI , 2. udgave 2015](#)
- [Centralt venekateter - Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks](#)
- [Central Veneport \(CVP\) - hygiejniske forholdsregler, regional instruks](#)
- [Perifert venekateter – Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks](#)
- [DS 2451-3. Styring af infektionshygiejne i sundhedssektoren - Del 3: Krav til brug af intravaskulære katetre. Dansk Standard København 2012.](#)
- [Medicin.dk](#)
- [Vejledning til hjemmesygeplejeordninger om behandling af akut allergisk shock med injektion af adrenalin](#)
- [Hospitalsapotekets Region Midtjylland: 30.1.1.5. Sortiment og bestillingssedler antibiotika klar-til-brug](#)
- [Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp \(delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed\), BEK nr 1219 af 11/12/2009](#)
- [Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp\(delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed\), VEJ nr 115 af 11/12/2009](#)